AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA ELMİN İNKİŞAFI FONDU

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə qrantların verilməsi üzrə 2010-cu ilin 1-ci müsabiqəsinin (EİF-2010-1(1)) qalibi olmuş və yerinə yetirilmiş layihə üzrə

YEKUN ELMİ-TEXNİKİ HESABAT

Layihənin adı: **Azərbaycan Respublikası Qırmızı Kitabının yeni nəşrinə material toplamaq üçün elmi ekspedisiyanın təşkili**
Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Quliyev Sücəddin Mirzəbaba oğlu**
Qrantın məbləği: **20 000 manat**
Layihənin nömrəsi: **EİF-2010-1(1)- 40/31-M-18**
Müqavilənin imzalanma tarixi: **01 mart 2011-ci il**
Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 18 **ay**
Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **1 mart 2011-ci il – 1 sentyabr 2012-ci il**

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır
Diqqət! Uyğun məlumat olmadığı təqdirdə müvafiq bölmə boş buraxılır

Hesabatda aşağıdakı məsələlər işıqlandırılmalıdır:

1	Layihənin həyata keçirilməsi üzrə yerinə yetirilmiş işlər, istifadə olunmuş üsul və yanaşmalar
	Layihə ili ərzində tədqiqat obyektləri olan Qırmızı kitaba daxil olmuş iri yırtıcı və otyeyən heyvanların müasir vəziyyətini öyrənmək məqsədilə respublikanın müxtəlif təbii vilayətlərinə ekspedisiyalar təşkil edilmiş, stasionarlar seçilmiş,müşahidələr aparılmış, elmi və təbiəti mühafizə işçilərindən ibarət yerli dəstək qrupları yaradılmış və təlimatlandırılmış, xeyli material toplanmışdır. Yerli dəstək qrupları Naxçıvan MR Bioresurslar İnstitutu, İlisu Dövlət Təbiət Qoruğu əməkdaşları və Astara rayon vətəndaşı Babaxan Rəhmanovdan ibarət yaradılmışdır. Bu qruplara ehtiyac həm elmi biliklərin yayılması, həm də respublikamızda yeni tətbiq olunan foto-tələlə metodunun icrasına görə yaranmışdır. Foto-tələlər hər həftə yoxlanması tələb olunduğu üçün bu iş yerlərdə partnyorlarımız tərəfindən həyata keçirilirmişdir. Fototələ üsulunun tətbiqi nəticəsində Azərbaycanda ilk dəfə olaraq bir çox heyvanın fotoşəkli çəkilmiş, ərazidə populyasiya strukturu və dinamikası öyrənilmişdir. Yay fəslində Böyük Qafqazda marşrut metodu ilə iri otyeyən heyvanların müasir vəziyyətinə dair material toplanmışdır.

2	Layihənin həyata keçirilməsi üzrə planda nəzərdə tutulmuş işlərin yerinə yetirilmə dərəcəsi (faizlə qiymətləndirməli) *100%*
3	Hesabat dövründə alınmış **elmi nəticələr** (onların yenilik dərəcəsi, elmi və təcrübi əhəmiyyəti, nəticələrin istifadəsi və tətbiqi mümkün olan sahələr aydın şəkildə göstərilməlidir) - *Qırmızı kitabın yeni nəşrinə daxil edilmiş iri yırtıcı və otyeyən məməlilərin müasir statusuna dair ən son məlumatlar əldə edilmişdir* - *Həm Qırmızı kitabın oçerkləri üçün, həm də digər elmi məqsədlər üçün istifadə oluna biləcək fotoşəkillər əldə edilmişdir.* - *Axar-Baxar silsiləsində iri yirticiların populyasiya quruluşu və dinamikası öyrənilmişdir* - *Əldə olunmuş nəticələr və çəkilmiş fotoşəkillər çapa hazırlanan Qırmızı kitabın yeni nəşrinin hazırlanmasında artıq istifadə olunmuşdur.* *Tədqiqatların ümumi nəticələri nadir növlərin mühafizəsinin təşkilində, Xüsusi Mühafizə olunan Təbiət Ərazilərinin yaradılmasında və ya sərhədlərinin optimallaşdırılmasında və gələcək tədqiqatlar üçün istifadə olunacaqdır.*
4	Layihə üzrə **elmi nəşrlər** (elmi jurnallarda məqalələr, monoqrafiyalar, icmallar, konfrans materiallarında məqalələr, tezislər) (dərc olunmuş, çapa qəbul olunmuş və çapa göndərilmişləri ayrılıqda qeyd etməklə, uyğun məlumat - jurnalın adı, nömrəsi, cildi, səhifələri, nəşriyyat, indeksi, İmpact Factor, həmmüəlliflər və s. bunun kimi məlumatlar - ciddi şəkildə dəqiq olaraq göstərilməlidir) *(surətlərini kağız üzərində və CD şəklində əlavə etməli!)* *Layihə çərçivəsində əldə olunmuş material hesabına 3 məqalə hazırlanmış və xarici elminəşrlərdə dərc olunması üçün göndərilmişdir:* - *Кулиев С.М., Аскеров Э.К. Современное экологическое состояние млекопитающих (Парнокопытные), предложенных для включения во второе издание Красной Книги Азербайджана. Вестник Харьковского Национального Университета им В.Н. Каразина. Серия: Биология* - *Кулиев С.М., Аскеров Э.К. Современное экологическое состояние некоторых видов млекопитающих аридных и семиаридных экосистем западного Азербайджана. Вестник Пермского Университета. Серия: Биология.* - *Кулиев С.М., Аскеров Э.К. Современный статус краснокнижных видов хищников и травоядных млекопитающих Азербайджана. Вестник Пермского Университета. Серия: Биология.* *Daha bir məqalə isə EİF-in xəbərlərində dərc olunması üçün təqdim olunmuşdur.* - *Кулиев С.М., Аскеров Э.К., Касумова Н.И. Современный статус краснокнижных видов хищных и травоядных млекопитающих Азербайджана* *Ikinci adaı çəkilən məqalə artıq dərc olunmuşdur və hesabata əlavə olunur.*
5	İxtira və patentlər, səmərələşdirici təkliflər *(burada doldurmalı)*
6	Layihə üzrə ezamiyyətlər (ezamiyyə baş tutmuş təşkilatın adı, şəhər və ölkə, ezamiyyə tarixləri, həmçinin ezamiyyə vaxtı baş tutmuş müzakirələr, görüşlər, seminarlarda çıxışlar və s. dəqiq göstərilməlidir) *(burada doldurmalı)*

7	Layihə üzrə elmi ekspedisiyalarda iştirak (əgər varsa)
	Layih müddətində 3 elmi ekspedisiya təşkil olunmuşdur. Böyük Qafqazın Şəki-Balakənzonasında 2 dəfə vəbir dəfə Lənkəran Təbii Vilayətində plan üzrə çöl işləri aparılmışdır. Bundan başqa layihə planından kənar mütəmadi olaraq respublikanın digər bölgələrinə səfərlər edilmiş, yerli dəstək qrupları yaradılmış, təlimatlandırılmış və birgə çöl işləri təşkil olunmuşdur.
8	Layihə üzrə digər tədbirlərdə iştirak
	Layihə icraçısı E. Əsgərov Heydər Əliyev Fondu, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və WWF tərəfindən Qobustan və Acınohur düzünə reintroduksiya edilmiş ceyran sürülərinin monitorinqində mütəmadi olaraq iştirak edir. *Layihə icraçısı E. Əsgərov WWF-* Ümumdünya Təbiəti Mühafizə Fondu *tərəfindən aparılan iri yırtıcı məməlilərin və onların qida obyektlərinin monitorinqinə rəhbərlik edir.*
9	Layihə mövzusu üzrə elmi məruzələr (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s. çıxışlar) (məlumat tam şəkildə göstərilməlidir: a) məruzənin növü: plenar, dəvətli, şifahi və ya divar məruzəsi; b) tədbirin kateqoriyası: ölkədaxili, regional, beynəlxalq)
	E. Əsgərov aprel ayında Tiflis şəhərində Ümumdünya təbiəti Mühafizə Fondunun bəbirlərin monitorinqinə dair beynəlxalq toplantıda iştirak etmiş və bu növün Azərbaycanda müasir vəziyyətinə dair məruzə etmişdir.
10	Layihə üzrə əldə olunmuş cihaz, avadanlıq və qurğular, mal və materiallar, komplektləşdirmə məmulatları
	Layihə büdcəsində nəzərdə tutulmamışdır
11	Yerli həmkarlarla əlaqələr
	Yerli həmkarlar Naxçıvan MR Bioresurslar İnstitutunun elmi işçiləri, İlisu Qoruğunun elmi və mühafizə işçiləri, Astara rayon sakini B. Rəhmanov ilə sıx əlaqə saxlanmışdır. Onlar foto-tələləri quraşdırmaq, yoxlamaq və məlumatı əldə etmək sahəsində təlimatlandırılmış və bu əməkdaşlıq sahəsində layihə çərçivəsində qiymətli material əldə edilmişdir.
12	Xarici həmkarlarla əlaqələr
	İsveçrədə yerləşmiş Beynəlxalq Təbiəti Mühafizə İttifaqının (İUCN) Pişikkimilər üzrə mütəxəssis qrupunun rəhbərləri Urs və Kristin Breytenmozerlə sıx əlaqə qurulmuşdur, Tiflis şəhərində beynəlxalq toplanti zamanı onlardan ciddi tövsiyyələr alınmışdır. Bizim topladığımız çöl materialı onların nəzarəti altında kameral işlənməsi üçün dəstək alınmışdır. Türkiyəli həmkarımız Batur Avqan dəfələrlə Naxçıvan MR-ə gəlmiş və bizim ordakı partnyorlarımızla birgə çalışmışdır. Nəticə olaraq nadir növlərə dair qiymətli fotolar və məlumat toplanmışdır. Gürcüstanın İlya Çavçavadze İnstitutu, Rusiyya Elmlər Akademiyyasının Şimali Qafqazda (Kabardin-Balkariya, Dağıstan) yerləşmiş elmi-tədqiqat institutları ilə mütəmadi olaraq məsləhətləşmələr, informasiya və təcrübə mebadiləsi aparımışdır.
13	Layihə mövzusu üzrə kadr hazırlığı (əgər varsa)

	AMEA Naxçıvan bölməsinin Bioresurslar İnstitutunun əməkdaşları Pərviz Fətullayev və Abbas İsmayılov, İlisu DTQ elmi işlər üzrə direktor müavini Azər Muradov tərəfimizdən Tiflis şəhərində keçirilən treyninqlərə aparılmışdır, orada müasir çöl-tədqiqat vasitəsi hesab olunan fototələrlə işləmək və əldə olunan məlumatı analiz etmək biliklərinə yiyələnmişlər. Adları çəkilən bu gənc alimlər tərəfindən layihə məqsədləri üçün çox qiymətli material toplanıb bizə təqdim olunmuşdur.
14	Sərgilərdə iştirak (əgər baş tutubsa) *(burada doldurmalı)*
15	Təcrübəartırmada iştirak və təcrübə mübadiləsi (əgər baş tutubsa) *Layihə iştirakçıları və partnyorları 2011-ci ildə may ayında Tiflis şəhərində İUCN tərəfindən təşkil olunmuş treyninqdə içtirak etmişlər.*
16	Layihə mövzusu ilə bağlı elmi-kütləvi nəşrlər, kütləvi informasiya vasitələrində çıxışlar, yeni yaradılmış internet səhifələri və s. (məlumatı tam şəkildə göstərilməlidir) *(burada doldurmalı)*

SİFARİŞÇİ:
Elmin İnkişafı Fondu

Baş məsləhətçi
Həsənova Günel Cahangir qızı

____
(imza)
" __" ________ 2012-ci il

Baş məsləhətçi
Babayeva Ədilə Əli qızı

____
(imza)
"15" 09 2012-ci il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri
Quliyev Sücəddin Mirzəbaba oğlu

____
(imza)
" 15" sentyabr 2012-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA

ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə qrantların verilməsi üzrə 2010-cu ilin 1-ci müsabiqəsinin (EİF-2010-1(1)) qalibi olmuş və yerinə yetirilmiş layihə üzrə

ALINMIŞ NƏTİCƏLƏRİN ƏMƏLİ (TƏCRÜBİ) HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ VƏ LAYİHƏNİN NƏTİCƏLƏRİNDƏN GƏLƏCƏK TƏDQİQATLARDA İSTİFADƏ PERSPEKTİVLƏRİ HAQQINDA MƏLUMAT VƏRƏQİ

(Qaydalar üzrə Əlavə 16)

Layihənin adı: **Azərbaycan Respublikası Qırmızı Kitabının yeni nəşrinə material toplamaq üçün elmi ekspedisiyanın təşkili**
Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Quliyev Sücəddin Mirzəbaba oğlu**
Qrantın məbləği: **20 000 manat**
Layihənin nömrəsi: **EİF-2010-1(1)- 40/31-M-18**
Müqavilənin imzalanma tarixi: **01 mart 2011-ci il**
Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 18 **ay**
Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **1 mart 2011-ci il – 1 sentyabr 2012-ci il**

1. Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi

1	Layihənin əsas əməli (təcrübi) nəticələri, bu nəticələrin məlum analoqlar ilə müqayisəli xarakteristikası
	1. *Layihə çərçivəsində ilk dəfə olaraq Azərbaycanda tətbiq olunmuş foto-tələlər hesabına nadir növlərin fotoları əldə edilmişdir ki, ilk növbədə onlar Qırmızı kitabın yeni nəşrində istifadə olunacaqdır.* 2. *Bu metodla nadir növlərin rast gəldiyi ərazilər müəyyən olunmuş və oralarda mühafizə rejiminin yaradılması və ya mövcud XMOTƏ-lərdə sərhədlərin və mühafizənin optimallaşdırılması aparılacaqdır.* 3. *Bəzi ərazilərdə (məs. Axar-Baxar silsiləsi) nadir növlərin populyasiya quruluşu (yaş və cinsiyyət tərkibi) və dinamikası daha incəliklə öyrənilmişdir ki, bu sahədə elmi biliklərin inkişafında*

topladığımız material xeyli kömək edəcəkdir.

2	Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi haqqında məlumat (istehsalatda tətbiq (tətbiqin aktını əlavə etməli); tədris və təhsildə (nəşr olunmuş elmi əsərlər və s. – təhsil sisteminə tətbiqin aktını əlavə etməli); bağlanmış xarici müqavilələr və ya beynəlxalq layihələr (kimlə bağlanıb, müqavilənin və ya layihənin nömrəsi, adı, tarixi və dəyəri); dövlət proqramlarında (dövlət orqanının adı, qərarın nömrəsi və tarixi); ixtira üçün alınmış patentlərdə (patentin nömrəsi, verilmə tarixi, ixtiranın adı); və digərlərində)
	(burada doldurmalı) *Toplanmış material üzrə məqalə hazırlanıb Azərbaycan Zooloqlar Cəmiyyətinin 3-cü dərgisində nəşr ediləcəkdir.*

2. **Layihənin nəticələrindən gələcək tədqiqatlarda istifadə perspektivləri**

1	Nəticələrin istifadəsi perspektivləri (fundamental, tətbiqi və axtarış-innovasiya yönlü elmi-tədqiqat layihə və proqramlarında; dövlət proqramlarında; dövlət qurumlarının sahə tədqiqat proqramlarında; ixtira və patent üçün verilmiş ərizələrdə; beynəlxalq layihələrdə; və digərlərində)
	İstifadə etdiyimiz metod Azərbaycanda yeni olduğu üçün bütün nəticələr həm elmin inkişafında, həm də təbiəti mühafizə sahəsində istifadə olunacaqdır. Toplanmış material və əldə edilmiş nəticələr Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin XMOTƏ sisteminin genişləndirilməsi və effektivliyinin artırılması proqramlarında əvəzsiz rol oynayacaaqdır.

SİFARİŞÇİ:

Elmin İnkişafı Fondu

Baş məsləhətçi
Həsənova Günel Cahangir qızı

____
(imza)
" __" _______ 201_-ci il

Baş məsləhətçi
Babayeva Ədilə Əli qızı

____
(imza)
"15" 09 2012-ci il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri
Quliyev Sücəddin Mirzəbaba oğlu

____
(imza)
" 15" sentyabr 2012-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə qrantların verilməsi üzrə 2010-cu ilin 1-ci müsabiqəsinin (EİF-2010-1(1)) qalibi olmuş və yerinə yetirilmiş layihə üzrə

ALINMIŞ ELMİ MƏHSUL HAQQINDA MƏLUMAT
(Qaydalar üzrə Əlavə 17)

Layihənin adı: **Azərbaycan Respublikası Qırmızı Kitabının yeni nəşrinə material toplamaq üçün elmi ekspedisiyanın təşkili**
Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Quliyev Sücəddin Mirzəbaba oğlu**
Qrantın məbləği: **20 000 manat**
Layihənin nömrəsi: **EİF-2010-1(1)- 40/31-M-18**
Müqavilənin imzalanma tarixi: **01 mart 2011-ci il**
Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 18 **ay**
Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **1 mart 2011-ci il – 1 sentyabr 2012-ci il**

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

1. Elmi əsərlər (sayı)

№	Tamlıq dərəcəsi / Elmi məhsulun növü	Dərc olunmuş	Çapa qəbul olunmuş və ya çapda olan	Çapa göndərilmiş
1.	Monoqrafiyalar			
	həmçinin, xaricdə çap olunmuş			
2.	Məqalələr	1	2	1
	həmçinin xarici nəşrlərdə	1	2	
3.	Konfrans materiallarında məqalələr			

	O cümlədən, beynəlxalq konfras materiallarında			
4.	Məruzələrin tezisləri			
	həmçinin, beynəlxalq tədbirlərin toplusunda			
5.	Digər (icmal, atlas, kataloq və s.)			

2. İxtira və patentlər (sayı)

№	Elmi məhsulun növü	Alınmış	Verilmiş	Ərizəsi verilmiş
1.	Patent, patent almaq üçün ərizə			
2.	İxtira			
3.	Səmərələşdirici təklif			

3. Elmi tədbirlərdə məruzələr (sayı)

№	Tədbirin adı (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s.)	Tədbirin kateqoriyası (ölkədaxili, regional, beynəlxalq)	Məruzənin növü (plenar, dəvətli, şifahi, divar)	Sayı
1.	Işçi görüş	regional	şifahi	1
2.	seminar	ölkədaxili	şifahi	2

SİFARİŞÇİ:
Elmin İnkişafı Fondu

Baş məsləhətçi
Həsənova Günel Cahangir qızı

____
(imza)
" __ " ________ 201_-ci il

Baş məsləhətçi
Babayeva Ədilə Əli qızı
____
(imza)
"15" 03 2012-ci il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri
Quliyev Sücəddin Mirzəbaba oğlu

____
(imza)
"15" sent. 2012-ci il